

RIKSDAGENS SVAR 101/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 22 § i ordningslagen, lagen om ordningsvakter och lagen om privata säkerhetstjänster

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av 22 § i ordningslagen, lagen om ordningsvakter och lagen om privata säkerhetstjänster (RP 239/2009 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 11/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 22 § i ordningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i ordningslagen (612/2003) 22 § 1 mom. som följer:

22 §

Rätt att utse ordningsvakter

Polisinrättningen på den ort där ett verksamhetsställe inom hälso- och sjukvården, ett verksamhetsställe inom socialvården, ett verksamhetsställe vid Folkpensionsanstalten, en arbetskrafts- och näringsbyrå, ett köpcentrum, en trafikstation, en hamn eller en flygplats finns eller från vilken ett trafikmedel avgår kan på ansökan av den som förestår eller innehar platsen eller trafikmedlet bevilja tillstånd att för verksamhetsstället, arbetskrafts- och näringsbyrån, köpcentret, trafikstationen, hamnen eller flygplatsen eller det kollektiva trafikmedlet utse ordningsvakter som avses i lagen om ordningsvak-

ter (533/1999) för att bistå polisen eller gränsbevakningsväsendet i att upprätthålla ordning och säkerhet, om det inte är ändamålsenligt att upprätthålla ordning och säkerhet på något annat sätt och upprätthållandet av ordning och säkerhet kräver det av grundad anledning. I tillståndet att utse ordningsvakter ska ordningsvakternas tjänstgöringsområde avgränsas till området för de platser som avses i tillståndet eller det trafikmedel som avses i tillståndet och vid behov till deras omedelbara närhet. Med ett verksamhetsställe inom socialvården avses inte skolhem eller barnskyddsanstalter.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om ordningsvakter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordningsvakter (533/1999) 18 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 104/2007 och 509/2009, och
fogas till lagen nya 17 a och 18 a § som följer:

17 a §

Utbildning för utbildare av ordningsvakter

Polisyreshögskolan ordnar grundkurser och repetitionskurser för utbildare av ordningsvakter.

Polisyreshögskolan antar de studerande till grundkursen. Ändring i Polisyreshögskolans beslut får sökas med iakttagande av vad som bestäms om sökande av ändring i ett beslut som gäller antagning av studerande i 20 § i lagen om polisutbildning (68/2005).

Till grundkursen kan antas den som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) på godkänt sätt har genomgått den grundutbildning för ordningsvakter som avses i 12 § 1 mom. 3 punkten, och
- 3) är känd för redbarhet och tillförlitlighet och som till sina personliga egenskaper är lämplig som utbildare av ordningsvakter.

Den som tidigare har godkänts som utbildare av ordningsvakter och som inte har mist sin rätt att arbeta som utbildare får delta i repetitionskursen.

18 §

Godkännande som utbildare av ordningsvakter

Som utbildare av ordningsvakter kan godkännas den som

- 1) uppfyller kraven i 17 a § 3 mom., och

- 2) högst sex månader före ansökan om godkännande på godkänt sätt har slutfört grundkursen för utbildare av ordningsvakter.
-

18 a §

Förnyat godkännande som utbildare av ordningsvakter

Den som tidigare med stöd av 18 § har blivit godkänd som utbildare av ordningsvakter kan ansöka om förnyat godkännande hos Polisstyrelsen.

Ett godkännande kan förnyas för högst fem år i sänder, om sökanden

- 1) uppfyller kraven i 18 § 1 mom., och
- 2) högst sex månader före ansökan om förnyat godkännande på godkänt sätt har slutfört repetitionskursen för utbildare av ordningsvakter.

Ansökan om förnyat godkännande ska göras senast inom sex månader efter det att godkännandet upphört att gälla.

Förnyat godkännande kan förenas med villkor och begränsningar som avses i 18 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002) 18 § 1 mom. 3 punkten, mellanrubriken före 20 §, 24 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom., 29 §, 42 § 1 och 2 mom., 43 och 44 § samt 61 § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. 2 punkten,

av dem 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 101/2007, 42 § 1 och 2 mom. och 43 § sådana de lyder i lag 510/2009 och 44 § sådan den lyder i lag 105/2007, och

fogas till lagen en ny 23 a, 47 a och 49 a § samt till 56 § ett nytt 5 mom. som följer:

18 §

Personal- och arbetsskiftsregister

För tryggnad av den myndighetstillsyn som polisen utövar skall ett bevakningsföretag föra ett register (*personalregister*) över ansvariga föreståndare och väktare, av vilket utan dröjsmål kan konstateras

3) den ansvariga föreståndarens utbildning enligt 20 § 1 mom. 2 punkten samt väktarnas utbildning enligt 24 § 1 mom. 2 punkten, 25 § 1 mom., 29 § 1 och 2 mom. och 31 § 2 mom.,

Godkännande som ansvarig föreståndare, utbildare i användningen av maktmedel samt väktare

23 a §

Godkännande som utbildare i användningen av maktmedel

Polisstyrelsen kan på ansökan godkänna en sökande som utbildare i användningen av maktmedel vid den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller gasspray och teleskopbatong, och som utbildare vid den repetitionsutbildning i användningen av makt-

medelsredskap som avses i 29 § 2 mom., om sökanden uppfyller kraven enligt 20 § 1 mom. 1 och 3 punkten och på ett godkänt sätt har genomgått utbildningen för utbildare i användningen av maktmedel.

Polisstyrelsen kan på ansökan godkänna en sökande som utbildare i användningen av maktmedel vid den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller skjutvapen och som verkställare av skjutprov, om sökanden uppfyller kraven enligt 1 mom. och på ett godkänt sätt har genomgått skytteinstruktörsutbildningen.

Ett godkännande som avses i 1 och 2 mom. gäller högst fem år. Polisstyrelsen kan på ansökan och för högst fem år i sänder förnya ett sådant godkännande. Härvid förutsätts det att sökanden fortfarande uppfyller kraven enligt 1 och 2 mom. och att han eller hon högst sex månader före ansökan om förnyat godkännande på ett godkänt sätt har genomgått repetitionsutbildningen. En utbildare i användningen av maktmedel kan ansöka om förnyat godkännande inom sex månader från det att det tidigare godkännandet upphörde att gälla.

Till godkännandet som utbildare i användningen av maktmedel kan av särskilda skäl med anledning av sökandens personliga egenskaper och andra motsvarande omständigheter fogas

tidsmässiga och geografiska villkor och begränsningar. Villkor och begränsningar som fogats till ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel kan ändras med anledning av förändringar i utbildarens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter. Polisstyrelsen ska anmäla godkännandet som utbildare i användningen av maktmedel och de ändringar som gjorts i fråga om villkor och begränsningar till polisinrättningen i utbildarens hemkommun.

Bestämmelser om utbildningen för utbildare i användningen av maktmedel samt om skytteinstruktörsutbildningen och repetitionsutbildningen utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

24 §

Godkännande som väktare

Som väktare kan godkännas en person som
1) har fyllt 18 men inte 68 år,

— — — — —
Ett godkännande som väktare är i kraft fem år.
Det gäller dock högst tills väktaren fyller 68 år.
— — — — —

29 §

Att bära maktmedelsredskap

I bevakningsuppgifter får en väktare eller tillfällig väktare inte i onödan bära på sig maktmedelsredskap. Endast en väktare som har specialutbildning i användningen av maktmedel får bära och använda skjutvapen, gasspray och teleskopbatong. Skjutvapen får bäras endast i livvaks- eller värdetransportuppdrag eller vid bevakningen av ett bevakningsobjekt som är viktigt med tanke på ett betydande allmänt intresse, om uppdraget med hänsyn till omständigheterna oundvikligen förutsätter att skjutvapen bärs. En tillfällig väktare får inte bära skjutvapen. Bevakningsföretagets ansvariga föreståndare bestämmer särskilt för varje uppdrag när en väktare får bära skjutvapen och gasspray. Om en väktare har

använt skjutvapen vid utförandet av en bevakningsuppgift, ska bevakningsföretaget utan dröjsmål underrätta polisinrättningen på den ort där detta skedde.

Endast en sådan väktare eller tillfällig väktare som har slutfört repetitionsutbildning i användningen av maktmedelsredskap får bära och använda maktmedelsredskap. Repetitionsutbildning behöver emellertid inte genomgå det år då en väktare eller tillfällig väktare har slutfört sin väktarutbildning. Ett bevakningsföretag vars väktare och tillfälliga väktare bär maktmedelsredskap i bevakningsuppgifter ska minst en gång om året för sina väktare och tillfälliga väktare ordna utbildning (*repetitionsutbildning i användningen av maktmedelsredskap*) eller övervaka att väktarna och de tillfälliga väktarna på annat sätt genomgår sådan utbildning. Endast en väktare som årligen visar att han eller hon har tillräcklig skicklighet i hanteringen av skjutvapen och tillräcklig skjutskicklighet får bära skjutvapen.

Endast en i 23 a § avsedd utbildare i användningen av maktmedel får arbeta som utbildare vid specialutbildningen i användningen av maktmedel och vid repetitionsutbildningen i användningen av maktmedelsredskap. En i 23 a § avsedd utbildare i användningen av maktmedel som är anställd vid ett bevakningsföretag och som har ett gällande godkännande av polisen som väktare eller tillfällig väktare eller ett godkännande av Polisstyrelsen som utbildare i användningen av maktmedel behöver inte årligen genomgå repetitionsutbildning i användningen av maktmedelsredskap. En utbildare i användningen av maktmedel som i sin arbetsuppgift bär skjutvapen ska ändå årligen visa att han eller hon har tillräcklig skicklighet i hanteringen av skjutvapen och tillräcklig skjutskicklighet.

42 §

Tillsyn

Polisstyrelsen svarar för den allmänna styrningen av och tillsynen över privata säkerhetstjänster och utbildare i användningen av maktmedel.

Polisinrättningarna svarar inom sina distrikt för tillsynen över privata säkerhetstjänster samt tillsynen över ansvariga föreståndare, väktare, utbildare i användningen av maktmedel och utförare av säkerhetsskyddsuppgifter.

43 §

Rätt att få information

Trots att bevakningsföretags eller säkerhetsskyddsföretags medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet har Polisstyrelsen och polisinrättningarna för utövande av tillsyn rätt att av företagen få behövlig information om företagets verksamhet, personal, ekonomiska ställning och andra liknande omständigheter.

44 §

Uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen

Polisen förvarar uppgifter om bevakningsföretagen och om deras i 4 § 2 mom. 2 punkten avsedda ansvarspersoner och ansvariga föreståndare samt om väktare, utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, utbildare i användningen av maktmedel samt ordningsvakter och utbildare av ordningsvakter som avses i 1 och 18 § i lagen om ordningsvakter (*uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen*). Närmare bestämmelser om uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

47 a §

Återkallande av godkännande som utbildare i användningen av maktmedel

Polisstyrelsen ska återkalla ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel om utbildaren begär det.

Ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel kan återkallas helt och hållet eller för viss tid, om utbildaren

1) till följd av väsentliga förändringar i förhållandena inte längre uppfyller villkoren för godkännande,

2) genom dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för sin uppgift eller uppsåtligt har förfarit väsentligen felaktigt som utbildare i användningen av maktmedel, eller

3) på ett väsentligt sätt har brutit mot villkor eller begränsningar som förenats med godkännandet.

Polisstyrelsen kan i de fall som avses i 2 mom. i stället för att återkalla godkännandet tilldela en utbildare i användningen av maktmedel en varning, om det med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att återkalla godkännandet.

Polisstyrelsen ska anmäla ett återkallande av godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller en varning som tilldelats en sådan utbildare hos polisinrättningen i utbildarens hemkommun.

49 a §

Tillfälligt återkallande av godkännande som utbildare i användningen av maktmedel

Polisstyrelsen kan tillfälligt återkalla ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel om polisen får kännedom om omständigheter som sannolikt leder till att godkännandet återkallas.

Ett beslut att tillfälligt återkalla ett godkännande är i kraft högst tre månader. Polisstyrelsen kan förlänga beslutets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om utbildaren misstänks för ett brott som sannolikt leder till att godkännandet återkallas.

Polisstyrelsen ska anmäla ett tillfälligt återkallande av godkännande hos polisinrättningen i utbildarens hemkommun.

56 §

Bevakningsföretagsförseelse

— — — — —
För bevakningsföretagsförseelse döms också den som arbetar som utbildare i användningen av maktmedel vid sådan utbildning som avses i 29 § 1 och 2 mom. utan att ha ett giltigt godkännande enligt 23 a §.

61 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) förfarandena vid ansökan om auktorisation och godkännande, ansökningarnas innehåll och vilka utredningar som behövs för avgörande av ärenden samt om innehållet i beslut om auktorisation och godkännande,

— — — — —
Genom förordning av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

— — — — —
2) egenskaper hos maktmedelsredskap och bärande av sådana redskap samt de utbildningar som avses i 29 § 1 och 2 mom. och anordnare av sådana utbildningar,
— — — — —

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Polisstyrelsen kan på ansökan godkänna den som högst fem år före denna lags ikraftträdande på ett godkänt sätt har slutfört den allmänna delen av utbildningen för utbildare av väktare i användningen av maktmedel och som i övrigt uppfyller kraven enligt 23 a §, som utbildare vid den allmänna delen av specialutbildningen i användningen av maktmedel och vid repetitionsutbildningen för väktare i användningen av maktmedelsredskap.

Polisstyrelsen kan på ansökan godkänna den som högst fem år före denna lags ikraftträdande på ett godkänt sätt har slutfört den allmänna delen av utbildningen för utbildare av väktare i användningen av maktmedel och den del av utbild-

ningen för utbildare av väktare i användningen av maktmedel som gäller skjutvapen och som i övrigt uppfyller kraven enligt 23 a §, som utbildare vid den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller den berörda vapentypen och som verkställare av skjutprov.

Den som tidigare än fem år före denna lags ikraftträdande på ett godkänt sätt har slutfört den allmänna delen av utbildningen för utbildare av väktare i användningen av maktmedel har rätt att ha hand om den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller gasspray och teleskopbatong och repetitionsutbildning i användningen av maktmedelsredskap under ett års tid från denna lags ikraftträdande.

En utbildare i användningen av maktmedel som vill fortsätta att arbeta som sådan utbildare efter den tid som anges i 3 mom. ska ansöka om godkännande som utbildare i användningen av maktmedel hos Polisstyrelsen. Om de andra kraven enligt 23 a § är uppfyllda kan personen i fråga godkännas som utbildare i användningen av maktmedel så snart han eller hon på ett godkänt sätt har slutfört den allmänna delen av repetitionsutbildningen för utbildare i användningen av maktmedel.

Den som tidigare än fem år före denna lags ikraftträdande på ett godkänt sätt har slutfört den allmänna delen av utbildningen för utbildare av väktare i användningen av maktmedel och den specialdel som gäller skjutvapen har rätt att ha hand om den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller skjutvapen i fråga om den berörda vapentypen och verkställa skjutprov under ett års tid från denna lags ikraftträdande.

En utbildare i användningen av maktmedel som vill fortsätta att arbeta som sådan utbildare efter den tid som anges i 5 mom. ska ansöka om godkännande som utbildare i användningen av maktmedel hos Polisstyrelsen. Om de andra kraven enligt 23 a § är uppfyllda kan personen i fråga godkännas som utbildare i användningen av maktmedel så snart han eller hon med godkänt resultat har slutfört den allmänna delen av repe-

titionsutbildningen och den del av repetitionsutbildningen som gäller skjutvapen.

Repetitionsutbildning i användningen av maktmedel ska på det sätt som avses i 29 §

2 mom. ordnas första gången ett år efter att denna lag har trätt i kraft.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 21 juni 2010